

Na podlagi četrtega odstavka 39. člena, četrtega odstavka 45. člena, tretjega odstavka 46. člena, četrtega odstavka 47. člena, drugega in sedmega odstavka 53. člena, drugega odstavka 56. člena, 60., 64., 65. in 66. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo) izdaja minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano v soglasju z ministrico za zdravje

PRAVILNIK o postopkih zaščite kmetijskih pridelkov oziroma živil

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (vsebina)

(1) S tem pravilnikom se določa zaščita kmetijskih pridelkov oziroma živil, način ugotavljanja skladnosti in pogoje, ki jih morajo izpolnjevati organizacije za kontrolo oziroma certificiranje zaščitene kmetijskih pridelkov oziroma živil ter sodelovanje Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) z Evropsko komisijo (v nadaljnjem besedilu: Komisija) v zvezi z registracijo kmetijskih pridelkov oziroma živil pri Komisiji, za izvajanje:

- Uredbe Sveta (ES) št. 509/2006 z dne 20. marca 2006 o zajamčenih tradicionalnih posebnostih kmetijskih proizvodov in živil (UL L št. 93 z dne 31. 3. 2006, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Uredba 509/2006/ES),
- Uredbe Sveta (ES) št. 510/2006 z dne 20. marca 2006 o zaščiti geografskih označb in označb porekla za kmetijske proizvode in živila (UL L št. 93 z dne 31. 3. 2006, str. 12), zadnjič spremenjene z Uredbo Sveta (ES) št. 1791/2006 z dne 20. novembra 2006 o prilagoditvi nekaterih uredb ter odločb in sklepov na področjih prostega pretoka blaga, prostega gibanja oseb, prava družb, politike konkurence, kmetijstva (vključno z veterinarsko in fitosanitarno zakonodajo), prometne politike, obdavčitve, statistike, energetike, okolja, sodelovanja na področjih pravosodja in notranjih zadev, carinske unije, zunanjih odnosov, skupne zunanje in varnostne politike ter institucij zaradi pristopa Bolgarije in Romunije (UL L št. 363 z dne 20. 12. 2006, str. 1) (v nadaljnjem besedilu: Uredba 510/2006/ES),
- Uredbe Komisije (ES) št. 1898/2006 z dne 14. decembra 2006 o podrobnih pravilih za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 510/2006 o zaščiti geografskih označb in označb porekla za kmetijske proizvode in živila (UL L št. 369 z dne 23. 12. 2006, str. 1) in
- Uredbe Komisije (ES) št. 1216/2007 z dne 18. oktobra 2007 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 509/2006 o zajamčenih tradicionalnih posebnostih kmetijskih proizvodov in živil (UL L št. 275 z dne 19. 10. 2007, str. 3).

(2) Ta pravilnik določa tudi zaščito kmetijskih pridelkov oziroma živil z označbo višje kakovosti ter vodenje evidence zaščitene in certificirane kmetijskih pridelkov oziroma živil.

(3) Ta pravilnik se ne uporablja za žgane pijače ter vino in druge proizvode iz grozdja in vina, razen vinskega kisa.

2. člen (pomen izrazov)

- Izrazi, uporabljeni v tem pravilniku, imajo naslednji pomen:
- skupina proizvajalcev je vsako združenje ali združba pridelovalcev oziroma predelovalcev, ne glede na pravno obliko ali sestavo, ki pridelujejo oziroma predelujejo isti kmetijski pridelek oziroma živilo.
  - vlagatelj je skupina proizvajalcev oziroma pridelovalec ali predelovalec, ki je fizična ali pravna oseba in je vložil vlogo za zaščito kmetijskega pridelka oziroma živila.

II. POSTOPKI ZAŠČITE KMETIJSKIH PRIDELKOV OZIROMA ŽIVIL

3. člen (začetek postopka)

(1) Postopek za zaščito kmetijskih pridelkov oziroma živil vodi ministrstvo.

(2) Kmetijski pridelki oziroma živila se lahko zaščitijo z označbo porekla, geografsko označbo oziroma zajamčeno tradicionalno posebnostjo. Postopek za zaščito kmetijskih pridelkov oziroma živil z označbo porekla, geografsko označbo oziroma zajamčeno tradicionalno posebnostjo se začne na podlagi vloge skupine proizvajalcev. Izjemoma lahko vlogo vloži tudi pridelovalec oziroma predelovalec, ki je fizična ali pravna oseba, vendar le, če dokaže, da je na določenem geografskem območju edini pridelovalec oziroma predelovalec določenega kmetijskega pridelka oziroma živila.

(3) Kmetijski pridelki oziroma živila se lahko zaščitijo tudi z označbo višje kakovosti. Postopek za zaščito kmetijskega pridelka oziroma živila z označbo višje kakovosti se začne na podlagi vloge pridelovalca oziroma predelovalca, ki je fizična ali pravna oseba oziroma skupine proizvajalcev.

(4) Vloga za zaščito kmetijskih pridelkov oziroma živil iz drugega in tretjega odstavka tega člena se vloži pri ministrstvu in se lahko nanaša le na kmetijske pridelke oziroma živila, ki jih pridelovalec, predelovalec oziroma skupina proizvajalcev prideluje oziroma predeluje.

4. člen (vloga za zaščito z označbo porekla – ZOP oziromaz geografsko označbo – ZGO)

Vloga za zaščito kmetijskega pridelka oziroma živila z označbo porekla oziroma geografsko označbo mora vsebovati:

- a) identifikacijske podatke o vlagatelju (osebno ime oziroma firmo, naslov oziroma sedež, enotno matično številko občana oziroma matično številko), pravno organizacijsko obliko in v primeru kmetijskega gospodarstva KMG-MID;
- b) statut oziroma drugo ustanovno listino skupine proizvajalcev;
- c) soglasje certifikacijskega organa, ki ga je vlagatelj izbral za certificiranje;
- č) izpolnjen obrazec »enotni dokument«, ki je kot priloga I sestavni del tega pravilnika;
- d) specifikacijo, ki obsega:
  - ime kmetijskega pridelka oziroma živila, vključno z označbo porekla ali geografsko označbo;
  - opis kmetijskega pridelka oziroma živila, vključno s surovinami in osnovnimi fizikalnimi, kemijskimi, mikrobiološkimi in organoleptičnimi lastnostmi;
  - razmejitev geografskega območja pridelave oziroma predelave;
  - dokumentacijo, ki dokazuje, da kmetijski pridelek oziroma živilo izvira iz opredeljenega geografskega območja in utemeljuje neposredno povezavo s tem geografskim območjem oziroma poreklom ali

- dokazila o posebni kakovosti, slovesu ali drugih značilnostih, ki jih je mogoče pripisati temu geografskemu izvoru (poreklu), če vložijo vlogo za zaščito z geografsko označbo;
- opis postopka pridelave oziroma predelave oziroma priprave za trg za kmetijski pridelek oziroma živilo in opis avtentičnih in običajnih lokalnih metod pridelave oziroma predelave, če te obstajajo;
- posebne zahteve za označevanje tega kmetijskega pridelka oziroma živila.

5. člen **(vloga za zaščito z zajamčeno tradicionalno posebnostjo – ZTP)**

Vloga za zaščito z zajamčeno tradicionalno posebnostjo kmetijskega pridelka oziroma živila mora vsebovati:

- a) identifikacijske podatke o vlagatelju (osebno ime oziroma firmo, naslov oziroma sedež, enotno matično številko občana oziroma matično številko), pravno organizacijsko obliko in v primeru kmetijskega gospodarstva KMG-MID;
- b) statut oziroma drugo ustanovno listino skupine proizvajalcev;
- c) soglasje certifikacijskega organa, ki ga je vlagatelj izbral za certificiranje;
- č) specifikacijo, ki obsega:
  - izpolnjen obrazec »vloga za zaščito zajamčene tradicionalne posebnosti«, ki je kot priloga II sestavni del tega pravilnika;
  - dokumentacijo, ki dokazuje tradicionalni značaj kmetijskega pridelka oziroma živila.

6. člen **(vloga za zaščito z označbo višje kakovosti)**

Vloga za zaščito kmetijskega pridelka oziroma živila z označbo višje kakovosti mora vsebovati:

- a) identifikacijske podatke o vlagatelju (osebno ime oziroma firmo, naslov oziroma sedež, enotno matično številko občana oziroma matično številko), pravno organizacijsko obliko in v primeru kmetijskega gospodarstva KMG-MID;
- b) soglasje certifikacijskega organa, ki ga je vlagatelj izbral za certificiranje;
- c) specifikacijo, ki obsega:
  - ime kmetijskega pridelka oziroma živila;
  - opis značilnosti kmetijskega pridelka oziroma živila, vključno s surovinami in fizikalnimi, kemijskimi, mikrobiološkimi in organoleptičnimi lastnostmi kmetijskega pridelka oziroma živila;
  - dokumentacijo, ki dokazuje, da kmetijski pridelek oziroma živilo po svojih lastnostih pozitivno odstopa od istovrstnih kmetijskih pridelkov oziroma živil ali od njihove kakovosti, če je ta predpisana;
  - opis postopka pridelave oziroma predelave oziroma priprave za trg za kmetijski pridelek oziroma živilo.

7. člen **(odločitev o vlogi)**

Na podlagi popolne vloge za zaščito kmetijskega pridelka oziroma živila in če so izpolnjeni pogoji določeni s tem pravilnikom, ministrstvo v Uradnem listu Republike Slovenije objavi informacijo o prejeti vlogi za zaščito kmetijskega pridelka oziroma živila z označbo porekla, geografsko označbo ali zajamčeno tradicionalno posebnostjo ter pozove javnost, da v 30 dneh od objave, poda pisne pripombe. Ta čas se v skladu z Uredbo 509/2006/ES in Uredbo 510/2006/ES šteje za čas nacionalnega ugovora.

8. člen (strokovna komisija)

(1) Vloge iz 4., 5. in 6. člena tega pravilnika ministrstvo posreduje v obravnavo strokovni komisiji, ki jo imenuje minister, pristojen za kmetijstvo in prehrano (v nadaljnjem besedilu: minister).

(2) Člani strokovne komisije, ki ima najmanj pet članov, so strokovnjaki iz področja pridelave in predelave kmetijskih pridelkov oziroma živil, predstavniki certifikacijskega organa in po potrebi predstavniki ministrstva, pristojnega za okolje.

(3) Naloge strokovne komisije so:

- pregled vloge za zaščito kmetijskega pridelka oziroma živila;
- pregled in presoja pripomb na vlogo za zaščito kmetijskega pridelka oziroma živila, prispelih na ministrstvo v času nacionalnega ugovora;
- priprava pripomb oziroma zahtev za dopolnitev vloge za zaščito kmetijskih pridelkov oziroma živil,
- podaja mnenja o utemeljenosti vloge za zaščito kmetijskega pridelka oziroma živila;
- pregled predlogov dopolnitev in sprememb potrjenih specifikacij za zaščitene kmetijske pridelke oziroma živila;
- pregled pripomb Komisije na vloge za zaščito kmetijskih pridelkov oziroma živil, ki so v postopku registracije pri Komisiji in so v Republiki Sloveniji prehodno nacionalno zaščiteni;
- druge strokovne naloge v zvezi s presojo vlog za zaščito kmetijskih pridelkov oziroma živil.

(4) Član strokovne komisije je tudi predstavnik ministrstva, ki opravlja naloge tajnika strokovne komisije.

(5) Finančna sredstva in prostorske pogoje za delovanje strokovne komisije zagotovi ministrstvo.

9. člen (Svet za posebne kmetijske pridelke oziroma živila)

(1) Svet za posebne kmetijske pridelke oziroma živila je strokovno posvetovalno telo za delo na področju zaščite kmetijskih pridelkov oziroma živil. Naloge Sveta za posebne kmetijske pridelke oziroma živila so:

- dajanje strokovnih mnenj k pomembnejšim predpisom na področju zaščite kmetijskih pridelkov oziroma živil;
- dajanje strokovnih mnenj k predlogom dolgoročnih razvojnih programov s področja zaščite kmetijskih pridelkov oziroma živil;
- dajanje strokovnih mnenj k predlogom pomembnejših nalog na področju kmetijske politike, razvoja podeželja in varnosti hrane, vezanih na področje zaščite kmetijskih pridelkov oziroma živil;
- na predlog strokovne komisije podajanje strokovnih mnenj k specifikacijam na področju zaščite kmetijskih pridelkov oziroma živil;
- obravnava vprašanj v zvezi z zaščitnimi kmetijskimi pridelki oziroma živil;
- dajanje strokovnih mnenj k drugim pomembnejšim odločitvam na področju zaščite kmetijskih pridelkov oziroma živil.

(2) V Svet za posebne kmetijske pridelke oziroma živila minister z odločbo imenuje tri predstavnike znanstveno raziskovalnih institucij in po enega predstavnika:

- Gospodarske zbornice Slovenije,

- Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije,
- Zadružne zveze Slovenije,
- Obrtne zbornice Slovenija,
- potrošnikov,
- ministrstva,
- Ministrstva za zdravje,
- certifikacijskega organa.

10. člen (odločba)

(1) Na podlagi pozitivnega mnenja strokovne komisije in če je potrebno, mnenja Sveta za posebne kmetijske pridelke oziroma živila, ministrstvo lahko z odločbo:

- do odločitve Komisije, na ozemlju Republike Slovenije prehodno nacionalno zaščiti kmetijski pridelek oziroma živilo kot označbo porekla, geografsko označbo ali zajamčeno tradicionalno posebnost;
- zaščiti kmetijski pridelek oziroma živilo z označbo višje kakovosti.

(2) Ministrstvo v odločbi potrdi tudi specifikacijo (v nadaljnjem besedilu: potrjena specifikacija).

(3) Ministrstvo zaščiteni kmetijski pridelek oziroma živilo iz prvega odstavka tega člena vpiše v evidenco zaščitenih in certificiranih kmetijskih pridelkov oziroma živil. V evidenci se vodijo:

- podatki o zaščitenih kmetijskih pridelkih oziroma živilih,
- podatki o vlagateljih (osebno ime oziroma firmo, naslov oziroma sedež, enotno matično številka občana oziroma matično številko, pravno organizacijsko obliko in v primeru kmetijskega gospodarstva KMG-MID),
- podatki o prejetih certifikatih iz tretjega odstavka 13. člena tega pravilnika in pridelovalcih oziroma predelovalcih zaščitenih kmetijskih pridelkov oziroma živil (osebno ime oziroma firmo, naslov oziroma sedež, enotno matično številka občana oziroma matično številko, pravno organizacijsko obliko in v primeru kmetijskega gospodarstva KMG-MID) in
- drugi podatki v zvezi z zaščitenimi kmetijskimi pridelki oziroma živil.

(4) Za posamezne zaščitene kmetijske pridelke oziroma živila so v posebnem predpisu določeni način uporabe zaščitenega kmetijskega pridelka oziroma živila in rok, v katerem se morajo pridelovalci oziroma predelovalci zaščitenega kmetijskega pridelka oziroma živila, certificirati.

11. člen (prehodna nacionalna zaščita)

Prehodna nacionalna zaščita kmetijskega pridelka oziroma živila velja do dneva vpisa tega kmetijskega pridelka oziroma živila v Register zaščitenih označb porekla in zaščitenih geografskih označb, ki ga vodi Komisija (v nadaljnjem besedilu: register). Če Komisija prehodno nacionalno zaščitenega kmetijskega pridelka oziroma živila ne vpiše v register, z dnem njene odločitve preneha veljati tudi prehodna nacionalna zaščita na ozemlju Republike Slovenije.

12. člen (sprememba potrjene specifikacije)

(1) Potrjena specifikacija za zaščiteni kmetijski pridelek oziroma živilo se lahko spremeni na podlagi:

- vloge vlagatelja,
- predloga oziroma pripomb Komisije na prehodno nacionalno zaščiten kmetijski pridelek oziroma živilo.

(2) Vloga vlagatelja mora vsebovati:

- seznam sprememb oziroma dopolnitev potrjene specifikacije,
- spremenjeno oziroma dopolnjeno specifikacijo;
- ustrezno popravljene obrazce »enotni dokument« iz priloge I tega pravilnika za kmetijski pridelek oziroma živilo zaščiten z označbo porekla oziroma geografsko označbo ali ustrezno popravljene obrazce »vloga za zaščito zajamčene tradicionalne posebnosti« iz priloge II tega pravilnika za kmetijski pridelek oziroma živilo z zajamčeno tradicionalno posebnostjo.

(3) Spremembe oziroma dopolnitve specifikacije prouči strokovna komisija iz 8. člena tega pravilnika. Če je potrebno, ministrstvo zaprosi za mnenje tudi Svet za posebne kmetijske pridelke oziroma živila.

(4) Ministrstvo izda odločbo, s katero odloči o spremenjeni oziroma dopolnjeni specifikaciji za kmetijski pridelek oziroma živilo.

III. UGOTAVLJANJE SKLADNOSTI IN KONTROLA

13. člen

(organizacije za kontrolo oziroma certificiranje)

(1) Preverjanje skladnosti zaščitenega kmetijskega pridelka oziroma živila s potrjeno specifikacijo izvajajo organizacije za kontrolo oziroma certificiranje, ki jih v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo, imenuje minister (v nadaljnjem besedilu: imenovane organizacije).

(2) Imenovane organizacije morajo biti akreditirane skladno s standardom SIST EN 45 011.

(3) Imenovana organizacija mora ministrstvu sporočiti pridelovalce oziroma predelovalce zaščitenega kmetijskega pridelka oziroma živila, ki jim je podelila dokazilo o skladnosti zaščitenega kmetijskega pridelka oziroma živila s potrjeno specifikacijo (v nadaljnjem besedilu: certifikat) oziroma katerim je bil certifikat odvzet.

(4) Če imenovana organizacija za kontrolo oziroma certificiranje ugotovi, da pridelovalec oziroma predelovalec ne proizvaja zaščitenega kmetijskega pridelka oziroma živila v skladu s certifikatom in obstaja sum, da je ogroženo zdravje potrošnikov, o tem obvesti pristojni inšpektorat.

(5) Ministrstvo pridelovalce oziroma predelovalce vpiše v evidenco zaščitenih in certificiranih kmetijskih pridelkov oziroma živil iz tretjega odstavka 10. člena tega pravilnika. Na predlog imenovane organizacije za kontrolo oziroma certificiranje ali pristojnega inšpektorja, lahko ministrstvo pridelovalca oziroma predelovalca izbriše iz evidence zaščitenih in certificiranih kmetijskih pridelkov oziroma živil.

IV. SODELOVANJE S KOMISIJO

14. člen
(posredovanje vlog Komisiji)

(1) Ministrstvo po prehodni nacionalni zaščiti kmetijskih pridelkov oziroma živil, skladno z Uredbo 509/2006/ES in Uredbo 510/2006/ES, posreduje Komisiji vloge za zaščito z označbo porekla, geografsko označbo ali zajamčeno tradicionalno posebnostjo.

(2) Če ministrstvo na vloge iz prejšnjega odstavka prejme pripombe Komisije, jih posreduje vlagatelju in strokovni komisiji iz 8. člena tega pravilnika.

(3) Na podlagi prejetih pripomb vlagatelj pripravi obrazložitve oziroma popravke enotnega dokumenta in specifikacije.

(4) Ministrstvo obrazložitve in popravke enotnega dokumenta in specifikacije posreduje Komisiji.

(5) Glede na pripombe Komisije lahko ministrstvo po dogovoru z vlagateljem, izda novo odločbo o prehodni nacionalni zaščiti kmetijskega pridelka oziroma živila.

V. PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

15. člen
(prehodna določba)

Postopki zaščite kmetijskih pridelkov oziroma živil, začeti pred uveljavitvijo tega pravilnika, se zaključijo v skladu s tem pravilnikom.

16. člen
(končna določba)

Z dnem uveljavitve tega pravilnika preneha veljati Pravilnik o postopkih za priznavanje označb posebnih kmetijskih pridelkov oziroma živil (Uradni list RS, št. 76/03, 18/04 in 47/05).

17. člen
(uveljavitev)

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 324-13/2002
Ljubljana, dne 21. januarja 2008
EVA 2007-2311-0068

Iztok Jarc l.r.
Minister za kmetijstvo, gozdarstvo
in prehrano

Soglašam!

Zofija Mazej Kukovič I.r.
Ministrica za zdravje

[Priloga I: Vloga za zaščito z označbo porekla oziroma z geografsko označbo](#)

[Priloga II: Vloga za zaščito](#)